

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного
університету
від 31 серпня 2017 р.
протокол № 10/236988

Постоловський Р.М.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий
СТУПІНЬ ОСВІТИ	ВИЩОЇ магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта/Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта (Німецька мова і література)
КВАЛІФІКАЦІЯ	магістр середньої освіти, викладач німецької мови та літератури, вчитель другої іноземної мови (англійська, французька, російська) та літератури

Рівне, 2017 р.

Освітньо-професійна програма магістра за спеціальністю 014 Середня освіта (німецька мова і література) розроблена до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти проектною групою Рівненського державного гуманітарного університету у складі:

керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Джава Надія Арсентіївна - доцент, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри практики німецької та французької мов.

члени проектної групи:

Деменчук Олег Володимирович – професор, доктор філологічних наук,
завідувач кафедри романо-германської філології.

Терещенко Тетяна Вікторівна – доцент, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри практики німецької та французької мов.

Освітньо-професійна програма обговорена та схвалена на засіданні вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету.

Протокол № 10 від 31 серпня 2017 р.

Голова вченої ради РДГУ проф. Постолювський
Р.М.

Введено в дію наказом ректора Рівненського державного гуманітарного університету від 31 серпня 2017 р. № 158-01-01 як тимчасовий документ до введення Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта німецька мова і література.

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

1. Профіль програми магістра зі спеціальності 014 Середня освіта (німецька мова і література)	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма спеціальності 014 Середня освіта (німецька мова та література).
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра. Одиначний. 90 кредитів ЄКТС/ 1 рік 5 місяців
Акредитуєча організація	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Перший (бакалаврський) рівень, ОКР «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова, англійська мова, німецька мова,
Основні поняття та їх визначення	В програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3)
2 – Мета освітньої програми	
	Методичне забезпечення навчального процесу підготовки висококваліфікованого фахівця – викладача німецької мови та літератури, вчителя другої іноземної мови (англійська, французька, російська) та зарубіжної літератури, здатного ефективно здійснювати науково-педагогічну, навчально-методичну, науково-дослідну, організаційно-управлінську та інноваційну діяльність у вищих та середніх навчальних закладах.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	▪ Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка ▪ Спеціальність – 014 Середня освіта (німецька мова і література). ▪ <i>Об'єктами професійної діяльності</i> є освітні системи, педагогічні процеси (навчання, виховання, розвиток), освітні інновації; новітні інформаційно-комунікаційні технології в освіті і науці. ▪ <i>Цілі навчання:</i> підготовки ерудованого

	конкурентноздатного фахівця, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями, здатний до творчої науково-педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення; володіє практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області діяльності. ▪ <i>Теоретичний зміст предметної області</i> включає поняття, категорії, концепції, моделі, принципи та інструментарій педагогічних та філологічних наук, а також теоретичні засади, на яких засновані сучасні інноваційні технології в освіті і науці. ▪ <i>Методи, методики, технології</i>, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці, включають методи наукового дослідження в педагогічній та філологічній науках; методики і технології організації і реалізації освітнього процесу, методики навчання іноземних мов, технології моделювання та проектування навчального процесу у сфері вищої освіти, технології діагностики і оцінювання якості освітнього процесу; індивідуальні і групові технології прийняття рішень; інформаційні технології. ▪ <i>Інструменти та обладнання</i>: сучасні інформаційні та комунікаційні бази даних, програмні засоби та Інтернет-ресурси.
Орієнтація освітньої програми	Професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Професійна освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (німецька мова та література). Програма спрямована на забезпечення фахової діяльності випускників за такими напрямками: викладацький (викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності та методики їх навчання), організаційно-виховний (організація виховної роботи в учнівських колективах, академічних групах), науково-дослідний (дослідження у галузях філології, педагогіки, методики). <i>Ключові слова:</i> іншомовна освіта, навчальний процес, професійна компетентність, методика і

	технологія навчання, організація, управління, вчитель, викладач.
Особливості та відмінності	Освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням власного багаторічного досвіду підготовки фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (німецька мова і література) та відповідного досвіду провідних вітчизняних університетів і поєднує поглиблене вивчення англійської мови та другої іноземної мови з глибоким опануванням теоретико-лінгвістичних, психолого-педагогічних дисциплін, асистентською, педагогічною та переддипломною практиками, розробкою та захистом дослідницьких проєктів фахового спрямування, експериментальною перевіркою інноваційних освітніх технологій, залученням до процесу міжкультурної комунікації.
4 – Працевлаштування випускників освітньої програми та продовження освіти	
Професійні права	2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.2 Асистент 2320 Викладачі середніх навчально-виховних закладів 2352 Інспектори навчальних закладів 2352 Інспектор шкіл 2352 Інспектор-методист
Продовження освіти (академічні права)	Можливість продовження навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять, лабораторних занять, самостійного навчання, індивідуальних занять, консультацій, підготовки дипломної роботи.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист дипломної роботи, атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми у галузі професійної діяльності та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність аналізувати, критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. 2. Здатність вчитися та оволодівати науково-

	теоретичними та методологічними знаннями. 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 5. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій. 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати завдання науково-дослідницької, професійної та інноваційної діяльності, приймати обґрунтовані рішення. 7. Здатність розробляти та управляти проектами. 8. Здатність працювати в міжнародному контексті. 9. Здатність виявляти ініціативу та креативність. 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 11. Здатність працювати автономно. 12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 13. Здатність до безперервної самоосвіти. 14. Здатність приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	1. Здатність використовувати теоретичні знання з філологічних та педагогічних дисциплін у ході виконання науково-дослідної роботи. 2. Здатність планувати, проводити та оцінювати наукові дослідження в галузі педагогічних та філологічних наук, розробляти практичні рекомендації по використанню їх результатів. 3. Здатність застосовувати знання основ педагогіки та психології у професійній педагогічній діяльності. 4. Здатність орієнтуватись в основних етапах історії лінгвістичних учень, використовувати загальні поняття лінгвістики для осмислення конкретних мовних форм і конструкцій, здійснювати лінгвістичний аналіз мовних явищ, встановлювати міжособистісну і міжкультурну комунікацію з психолінгвістичних позицій. 5. Здатність володіти технологіями використання базових літературознавчих понять у процесі виявлення закономірностей розвитку сучасного літературного процесу. 6. Здатність демонструвати знання течій сучасної зарубіжної літератури та їхні характерні ознаки, здійснювати літературний аналіз

	художніх творів та індивідуального стилю письменника, висловлювати власну думку щодо прочитаного. 7. Здатність спілкуватися в усній і письмовій формах рідною та двома іноземними мовами для вирішення завдань міжособистісної та міжкультурної взаємодії в соціальній і професійній сферах комунікації. 8. Здатність демонструвати вільне володіння літературними нормами двох іноземних мов, використовувати їх мовні засоби з різними комунікативно-прагматичними інтенціями. 9. Здатність до реалізації сучасних методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання іноземних мов, до аналізу результатів процесу їх використання в середніх та вищих навчальних закладах. 10. Здатність здійснювати професійні (проектувальну, адаптаційну, організаційно-управлінську, мотиваційну, комунікативно-навчальну, дослідницьку й контролюючу) функції викладача (вчителя) іноземної мови та зарубіжної літератури. 11. Здатність здійснювати моніторинг освітнього процесу, діагностику навчальних і виховних результатів. 12. Здатність проектувати і впроваджувати в навчальний процес інноваційні технології навчання. 13. Здатність презентувати власний досвід та досягнення із залученням інформаційно-комунікаційних технологій. 14. Здатність вирішувати професійні завдання з урахуванням ризику виникнення внутрішніх і зовнішніх небезпек, що спричиняють надзвичайні ситуації та їхніх негативних наслідків.
7 – Програмні результати навчання	
Знання (Зн)	1) Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. 2) Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі

	предметних галузей.
	3) Знання теоретичних основ щодо організації наукових досліджень в галузі педагогічних та філологічних наук.
	4) Знання системи методологічних принципів і прийомів педагогічного та філологічного досліджень.
	5) Знання теорії і методики професійної освіти та виховання, сучасних тенденцій розвитку освітніх інтеграційних процесів, основ загальної методології педагогічного знання і методики психолого-педагогічної діагностики, педагогічного моніторингу в системі іншомовної освіти.
	6) Знання основних теоретичних положень мовознавчої науки та загальних принципів історичного перебігу парадигм мовознавства; різноманітність мовних систем і структур мов; основні поняття і терміни; сучасний стан мов, які вивчаються.
	7) Знання основних тенденцій та закономірностей розвитку літературного процесу, літературознавчих понять і термінів, сучасних методик філологічного аналізу та інтерпретації тексту.
	8) Знання основних фактів сучасного літературного життя зарубіжних країн у історико-культурному контексті; продуктивних жанрів сучасної зарубіжної літератури; змісту та ідейно-художньої своєрідності творчості найвідоміших письменників, їх місце і роль у світовому літературному процесі.
	9) Знання основних фонетичних, лексичних, граматичних, словотворчих явищ і закономірностей функціонування іноземної мови, її функціональних різновидів.
	10) Декларативні знання про загальноприйняті теоретичні положення методики навчання іноземних мов, а також методичні процедурні знання про технологію іншомовної освіти, основ розробки і реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, аналізу результатів процесу їх використання.
	11) Знання основних концепцій психолінгвістики в динаміці її розвитку,

	базових понять теорії мовленнєвої діяльності і мовних здібностей в контексті сучасних психолінгвістичних підходів, специфіку відображення психічних механізмів у мовних структурах, методів і прийомів мовленнєвого впливу в різних сферах комунікації; 12) Знання основ загальної теорії мовленнєвої комунікації і міжкультурної комунікації; способів і механізмів лінгвокультурної взаємодії різних народів; культурно-комунікативні традиції країн, мова яких вивчається. 13) Знання сутності та особливостей інноваційних технологій навчання у професійній освіті, змістові аспекти професіоналізму викладача (вчителя). 14) Знання сучасних освітніх моделей викладання іноземних мов, методичних концепцій організації навчально-виховного процесу з іноземної мови у середніх та вищих навчальних закладах, технологій оцінки досягнень осіб, що навчаються; 15) Знання сучасних проблем і головних завдань цивільної безпеки; організаційно-правових заходів забезпечення безпечної життєдіяльності.
Уміння (Вм)	1) розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; 2) провадження професійної науково-дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі педагогічних та філологічних наук; 3) аналізувати результати наукових досліджень і застосовувати їх при вирішенні конкретних освітніх і дослідницьких завдань, оцінювати та представляти результати дослідження; 4) аналізувати й застосовувати основні положення лінгвістичних теорій на практиці, інтерпретувати мовні факти з позицій теорій традиційного і сучасного мовознавства; 5) досліджувати літературний твір як системно-цілісну одиницю, користуючись системою основних понять і термінів літературознавства; самостійно аналізувати й інтерпретувати художній твір на основі сучасних методик,

	оцінювати процеси наукових парадигм, які відбуваються в літературі і літературознавстві; 6) виявляти та аналізувати тенденції розвитку сучасної літератури зарубіжних країн; зіставляти точки зору літературознавців на різні явища сучасної літератури; аналізувати художні твори в єдності їх змісту і форми; висловлювати власне ставлення до прочитаного художнього твору в усній та письмовій формах з опорою на отримані літературознавчі та історико-літературні знання; 7) розуміти різноманітні складні тексти великого обсягу і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься в них; висловлюватись вільно і спонтанно, не відчуваючи браку мовних засобів для вираження думки; ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; висловлюватись з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності; 8) оперувати базовими методичними категоріями і поняттями, ефективно і творчо використовувати методи, прийоми, інноваційні засоби і технології навчання іноземних мов, вирішувати різноаспектні методичні завдання та виконувати основні професійно-методичні функції викладача (вчителя) іноземної мови; 9) використовувати психолінгвістичні теорії як методологічну базу при аналізі мовного матеріалу, вибирати адекватний конкретним цілям і завданням психолінгвістичний інструментарій, аналізувати системні зміни в мові і мовленні, використовувати лінгвістичні дані у вивченні психічних особливостей мовця; 10) визначати особливості комунікативної поведінки мовця в ситуації спілкування з представниками тієї чи іншої лінгвокультури, знаходити способи подолання труднощів взаєморозуміння носіїв різних мов, використовувати знання основ міжкультурної комунікації в різних комунікативних ситуаціях; 11) організовувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурних стереотипів носіїв іноземної мови та вводити осіб, що навчаються, у ситуацію міжкультурної комунікації, створеної у навчальних умовах;
--	---

	12) планувати та організовувати наукову, навчально-методичну та виховну роботу в освітніх закладах, передбачати її результати, контролювати етапи реалізації, аналізувати наслідки; приймати управлінські рішення, реалізовувати управлінські інновації у професійній діяльності; 13) розробляти форми та комунікативні стратегії педагогічної взаємодії в системі іншомовної освіти і професійного спілкування; розробляти структурні елементи організаційно-методичного забезпечення дисциплін з використанням інноваційних технологій та оцінювати їх ефективність у навчально-виховному процесі; 14) презентувати власний досвід та досягнення із залученням інформаційно-комунікаційних технологій; 15) вміння оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу та забезпечити координацію зусиль колективу в попередженні виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків.
Комунікація (Ком)	1) зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; 2) здійснення комунікації рідною та двома іноземними мовами в умовах міжособистісного, міжкультурного та професійного спілкування.
Автономія і відповідальність (AiB)	1) прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; 2) відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; 3) здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним; 4) відповідальність за власну та колективну безпеку.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, і працюють за основним місцем роботи, становить 100 % визначеної навчальним планом кількості годин; які мають науковий

	ступінь доктора наук або вчене звання професора – 50 %.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання сучасного програмного забезпечення у вибраній спеціальності.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	Матрицю відповідності програмних компетентностей навчальним дисциплінам та структуру навчальної програми наведено в Додатках
10 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

Перелік компонентів освітньої програми

1. Цикл загальної підготовки

Педагогіка вищої школи
Психологія вищої школи
Методологія і методи наукових досліджень
Цивільна безпека
Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці
Філософія та методологія науки
Соціальна філософія

2. Цикл професійної підготовки

Історія лінгвістичних учень
Теорія літератури
Практичний курс англійської мови
Методика викладання іноземних мов
Сучасна література зарубіжних країн
Теорія і практика міжкультурної комунікації
Інноваційні технології навчання іноземних мов
Практичний курс другої іноземної мови
Психолінгвістика
Європейські освітні моделі викладання іноземних мов
Педагогічний моніторинг в системі іншомовної освіти

3. Практична підготовка

Педагогічна практика
Асистентська практика
Переддипломна практика

Гарант освітньої програми,
керівник проектної групи

доцент Джава Н.А.